

Written by ХОМЕНКО ВІКТОРІЯ МИХАЙЛІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ; САВЧЕНКО ВАЛЕРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м.Дніпро)

Учасники 5-го Всвітнього конгресу з питань комерційної таємниці є доволі актуальною, так як інформація,

якою володіють певне коло осіб є особливо цінною. За підрахунками американських фахівців, у випадку втрати інформації, що становить від 20 % як наслідок призводить до розорення фірми (організації) протягом 30 календарних днів у 60 випадків зі 100. В Україні інститут комерційної таємниці було реанімовано після тривалої перерви у зв'язку з його невизнанням юридичною наукою та практикою.

У багатьох країнах світу, де використовуються інформаційні об'єкти, які являють собою комерційну цінність, ще не вироблений єдиний підхід до визначення подібної інформації. Усі види інформації з наукової точки зору поділяються на дві групи: 1) технічна інформація; 2) комерційна інформація.

До першої групи слід віднести: науково-технічні розробки, бази даних, комп'ютерні програми створені підприємством, установою, організацією, промислові зразки, технічні проекти, усі види « ноу-хау», незапатентовані товарні знаки та багато ще іншого. До складу комерційної таємниці не слід відносити об'єкти інтелектуальної власності, щодо яких отримано патенти чи авторські свідоцтва, оскільки подібні об'єкти охороняються таким законодавством як: Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».

Стосовно другої групи видів інформації, а саме такою, яка належить до комерційних віднесено: умови контрактів, дані про постачальників і покупців, інформацію про переговори, маркетингові дослідження, дані про розрахунок відпускних цін, розміри знижок тощо [1, с. 9].

До майнових прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю належить наступні чотири ознаки: по-перше, право на використання комерційної таємниці, по-друге, право дозволу на використання подібної інформації, передостанньою ознакою є право перешкоджати неправомірному розголошенню, збиранню чи використанню комерційної таємниці та інші майнові права встановлені законодавством України.

Гарантії права на комерційну таємницю можна розділити на загальні та спеціальні. До загальних гарантій слід віднести гарантії суб'єктивних прав на комерційну таємницю, які надаються кожному громадянину України. Що стосується спеціальних гарантій, то під ними розуміється система передбачених законом засобів, спрямованих на вільне придбання та здійснення прав на комерційну таємницю, усунення перешкод у їх реалізації та ефективний захист від порушень цих прав [2, с. 136].

Підсумовуючи усе вище зазначене, можна дійти висновку стосовно того, що склад та обсяг відомостей, які становлять комерційну таємницю, або порядок їх захисту визначаються самостійно її власником чи керівником підприємства.

На основі проведеного нами аналізу питання, щодо комерційної таємниці, ми дійшли висновку, що в Україні на даний час не існує єдиного спеціалізованого законодавчого акту, який врегулював би питання з приводу застосування та захисту комерційної таємниці в межах правового поля України. Визначити правовий механізм можливо на даний час лише користуючись нормативними актами у сукупності.

Склад та обсяг відомостей, які становлять комерційну таємницю підприємства, визначаються його керівником з урахуванням Постанови Кабінету Міністрів України «Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці» від 9 серпня 1993 р. за № 611, яка завдає деякі труднощі в забезпеченні захисту інформації, якою визначено перелік відомостей, що не можуть бути засекречені:

КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ЯК ОБ'ЄКТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Written by ХОМЕНКО ВІКТОРІЯ МИХАЙЛІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ; САВЧЕНКО ВАЛЕРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м.Дніпро)

Устапович. Документи, документи, що дозволяють займатися підприємницькою чи господарською діяльністю та її окремими видами;

- інформація за всіма встановленими формами державної звітності;
- дані, необхідні для перевірки обчислення і сплати податків та інших обов'язкових платежів;
- відомості про чисельність і склад працюючих, їхню заробітну плату в цілому та за професіями й посадами, а також наявність вільних робочих місць;
- документи про сплату податків і обов'язкових платежів.

Способи розголошення комерційної таємниці можуть бути:

- 1) усні;
- 2) письмові;
- 3) із застосуванням засобів зв'язку;
- 4) передача документів або предметів;

- 5) повідомлення в засобах масової інформації;
- 6) наукових статтях;
- 7) виступах;
- 8) ознайомлення хоча б однієї сторонньої особи з відповідними документами або предметами;
- 9) навмисне створення умов для такого ознайомлення, у тому числі шляхом бездіяльності тощо [3, с. 360].

Однією з ключових проблем, які в умовах глобалізації інформаційного обміну і широкого впровадження інформаційних технологій у всіх сферах життєдіяльності суспільства постали перед усіма державами світу, є проблема захисту інформації, що обробляється в інформаційно-телекомунікаційних системах.

Дослідження питань правового регулювання комерційної таємниці визначення її ролі в цивільному праві та місце серед об'єктів права інтелектуальної власності на наш погляд слід розглядати в якості самостійного інституту досягнення якого покликані активно сприяти затвердженню цивілізованих форм ринкових відносин у нашій країні [4, с. 142]. Стосовно ж трудового законодавства, то там також бракує положень, які б нормативно закріпили порядок використання комерційної таємниці у трудових відносинах, до яких можна віднести обов'язок працівника зберігати в таємниці конфіденційну інформацію, заходи роботодавця по недопущенню її розголошення, типову форму договору про конфіденційність, алгоритм дій роботодавця у разі виявлення факту незаконного поширення комерційної таємниці, і найголовніше, можливість відшкодування збитків, заподіяних такою протиправною поведінкою працівника. Отже, потребують першочергового вивчення як вищезазначені питання, так і підготовка змін у законодавство, що б наблизити правовий механізм регулювання інституту комерційної таємниці до кращих європейських аналогів.

Аналізуючи питання комерційної таємниці, ми вважаємо за доцільне розглянути зарубіжний досвід: найдосконаліший рівень формування правової основи регулювання у сфері захисту комерційно цінної інформації традиційно визнається за США. У цій країні ще у 1979 р. був прийнятий Федеральний закон про торговельні секрети, який розкриває поняття та ознаки торговельних секретів, визначає суб'єктів права на них, закріплює обов'язок третіх осіб зберігати у таємниці інформацію, яка стала їм відома у процесі їх діяльності, способи захисту порушених прав та ін. Попри наявність спеціального Закону в

Written by ХОМЕНКО ВІКТОРІЯ МИХАЙЛІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ; САВЧЕНКО ВАЛЕРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м.Дніпро)

Університет 05 листопада 2018, 19:35
Українське законодавство окремих штатів та судові прецеденти.

Окрім США, спеціальне законодавство щодо комерційно цінної інформації у формі спеціального закону про комерційну таємницю наявне також й у таких країнах як Таїланд, Латвія, Швеція, Китай, Азербайджанська Республіка, Республіка Білорусь, Киргизька Республіка, Республіка Молдова, Республіка Таджикистан, Туркменістан та ін., де передбачено об'єкти правової охорони, положення щодо набуття режиму комерційної таємниці, складові цього режиму, порядок реалізації прав на інформаційні об'єкти, права й обов'язки їх власників, захист прав на комерційну таємницю у трудових відносинах, відносинах з контролюючими та правоохоронними органами тощо. Приміром, у Республіці Молдова було прийнято Закон «Про комерційну таємницю», у ст. 1 якого під комерційною таємницею розуміються відомості, що не є державною таємницею, пов'язані з виробництвом, технологією, управлінням, фінансовою та іншою господарського діяльністю суб'єкта ринку, розголошення (передача, витік) якої може завдати суттєвої шкоди підприємству. Такі відомості є власністю товариства, або знаходяться в його володінні, користуванні, розпорядженні у межах, установлених ним відповідно до законодавства.

Підсумовуючи усе вище зазначене, та беручи до уваги зарубіжний досвід з метою вдосконалення правового регулювання комерційної таємниці у трудових відносинах, вважаємо за доцільне виразити нашу думку, яка проявляється у тому, аби в майбутньому був прийнятий та почав працювати в Україні спеціальний комплексний закон про комерційну таємницю, гармонізованого з міжнародно-правовими стандартами охорони комерційної таємниці, який би, зокрема: визначав суб'єктів прав на комерційну таємницю, закріплював суб'єктивні права на комерційну таємницю, розкривав їх зміст, установлював основні засади

їх реалізації, охорони та захисту, регулював питання збереження конфіденційності комерційної таємниці в трудових відносинах та після їх припинення, визначав умови цивільного обігу комерційно цінної інформації, регламентував доступ до неї владних органів, містив чіткий перелік інформації, яка не може становити комерційну таємницю [5, с. 78].

Список використаних джерел: 1. Колобов Л. Порівняльний аналіз складників комерційної таємниці та її захисту у вітчизняному законодавстві та законодавстві Євросоюзу.

Право

Підприємництво, господарство і право. 2016. № 5. С. 8—13. URL:

<http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/09/3.pdf>

2. Мовчан А.В. Захист комерційної таємниці суб'єктами господарювання в умовах економічної конкуренції.

Європейські перспективи

. 2016. Вип. 1. С. 134—138. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evpe_2016_1_22

3. Попова Н.О. Поняття комерційної таємниці як об'єкта права інтелектуальної власності в законодавстві України.

Форум права

. 2014. № 2. С. 364—368. URL:

<http://www.pravnuk.info/fomum-pr/1676-ponyattya-komercijnoji-tayemnici-yak-ob-yekta-prava-intelektualnoji-vlasnosti-v-zakonodavstvi-ukraini.html>

4. Пашун С.О. Юридичне закріплення права суб'єкта господарювання на комерційну таємницю.

КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ЯК ОБ'ЄКТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Written by ХОМЕНКО ВІКТОРІЯ МИХАЙЛІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ; САВЧЕНКО ВАЛЕРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА, студентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м.Дніпро)

Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ «Молодий вчений».

2015. №4. С.140—144. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/4/70.pdf>

5. Вапнярчук Н.М. Комерційна таємниця як об'єкт трудових відносин: зарубіжний досвід. *Право та інновації*

. 2017. С. 76—81. URL: <http://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2018/07/Vapnyarchuk19.pdf>

Науковий керівник: Аксютіна А.В., викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. {jcomments on}